

Урок № 24

Тема: Україна – член європейського та світового співтовариства

Мета: дослідити умови вступу України до Європейського Союзу; розуміти важливість європейського вектору розвитку України.

Матеріали до уроку

23 червня 2022 року країни члени Європейського Союзу проголосували за надання Україні статусу країни кандидата на вступ до Європейського Союзу.

Проте це лише перший крок. Європейським Союзом висуното перед Україною ряд вимог, які необхідно виконати щоб стати повноцінним членом ЄС.

ПОЛІТИКА ЄС ЩОДО СУСІДІВ

2004 року в процесі розширення Європейського Союзу, була вироблена нова політика ЄС — Європейська політика сусідства (ЄПС). Вона поширювалася на шістнадцять сусідів Євросоюзу — Україну, Азербайджан, Молдову, Білорусь, Вірменію, Грузію, Алжир, Єгипет, Ізраїль, Йорданію, Ліван, Лівію, Марокко, Палестину, Сирію та Туніс.

Мета ЄПС полягала у сприянні стабільності та безпеці сусідніх країн, а також економічному розвитку їхніх регіонів. У травні 2008 року Польща та Швеція запропонували утворити нову ініціативу, спрямовану на співпрацю з пострадянськими країнами — «**Східне партнерство**» як невід’ємну частину Європейської політики сусідства.

Основна мета Східного партнерства — сприяння політичним та економічним реформам у країнах-партнерах через:

- укладання Угоди про асоціацію;
- створення зони вільної торгівлі (ЗВТ);
- лібералізацію візового режиму з ЄС;
- підтримку стабільності та безпеки в регіоні;
- розвиток енергетичної галузі; з захист навколишнього середовища.

Окремі Програми та ініціативи ЄС в рамках Східного партнерства:

Урбаністичні стратегії в історичних містах (COMUS) — спільна ініціатива ЄС та Ради Європи, яка надає підтримку історичним містам для стимулювання їхнього соціально-економічного розвитку через охорону та управління культурною та історичною спадщиною.

Креативна Європа — програма, спрямована на розвиток сектору культури і креативних індустрій в країнах Європи, посилення конкурентоспроможності європейської аудіовізуальної продукції, а також захист культурного та мовного розмаїття. З цією метою в Україні створено Національне Бюро програми «Креативна Європа».

Мери міст за економічне зростання (M4EG initiative) — ініціатива, спрямована на підтримку співпраці місцевої влади, бізнесу і громадянського суспільства з метою стимулювання економічного розвитку та створення нових робочих місць.

Покращення екологічного моніторингу в Чорному морі (EMBLAS) — проект, спрямований на вирішення екологічних проблем і виконання моніторингу морського навколишнього середовища, а також збір даних про стан Чорного моря.

Горизонт 2020 — найбільша програма Європейського Союзу з фінансування науки та інновацій із загальним бюджетом близько 80 млрд євро. Вона має сприяти збільшенню числа інноваційних технологій, відкриттів і перспективних розробок через просування ідей з наукових лабораторій на ринок.

Транскордонне співробітництво (СВС) — програма ЄС, спрямована на посилення співпраці на кордонах ЄС між членами ЄС та країнами-партнерами, поліпшення мобільності для людей та товарів, вирішення питань навколишнього середовища, безпеки тощо.

УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНА — ЄС

16 вересня 2014 року Верховна Рада України та Європейський Парламент синхронно ратифікували Угоду про асоціацію між Україною та ЄС. Угода про асоціацію за своїм обсягом і тематичним охопленням є найбільшим міжнародно-правовим документом за всю історію України та найбільшим міжнародним договором з третьою країною, що його коли-небудь укладав Європейський Союз.

Вона визначає якісно новий формат відносин між Україною та ЄС на принципах «політичної асоціації та економічної інтеграції» і слугує стратегічним орієнтиром системних соціально-економічних реформ в Україні.

1 січня 2016 року Україна приєдналася до зони вільної торгівлі із ЄС. Українським громадянам із **11 червня 2017 року** було надано безвізовий режим для в'їзду до країн Шенгенської зони на термін до 90 днів протягом будь-якого 180-денного періоду. Угода про асоціацію офіційно набула чинності

1 вересня 2017 року. 12 жовтня 2021 року Україна уклала авіаційний безвіз із ЄС.

16 березня 2022 року Україна приєдналася до європейської мережі операторів системи передачі електроенергії.

24 лютого 2022 почалося повномасштабне російське вторгнення в Україну. Після цього **28 лютого** Україна подала заявку на вступ до ЄС. Європарламент, Єврокомісія та Європейська рада підтримали українську заявку, і **23 червня 2022 р. Україна отримала статус кандидата у члени ЄС.**

ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЧЛЕНСТВА УКРАЇНИ

Як відомо, 23 червня 2022 року країни члени Європейського Союзу проголосували за надання Україні статусу країни кандидата на вступ до Європейського Союзу.

Подальша підготовка до членства передбачатиме завершення всеохопної трансформації всіх сфер, що створюватиме умови, коли країна житиме за принципами Євросоюзу та його законами, які спрямовані на захист кожного громадянина та бізнесу. Це започаткує умови для наближення рівня життя, добробуту та правового захисту українців, як в інших країнах ЄС. У цьому Україну

постійно підтримуватиме Єврокомісія, надаючи необхідну консультаційну та іншу допомогу.

Окрім того, статус кандидата відкриває можливості отримання фінансової допомоги у трансформації суспільства, правової системи та економіки на шляху до членства в ЄС, а також триматиме євроінтеграційні реформи країни у пріоритеті.

Так, Україні буде доступна фінансова допомога для країн, які готуються для вступу до ЄС (Інструмент передвступної допомоги, ІРА). Така допомога може надаватись через гранти, інвестиції або як технічна допомога. Кандидатство також відкриває для України участь у програмах та ініціативах Євросоюзу.

Рішення надати Україні статус кандидата на вступ до ЄС є потужним сигналом українцям і всьому світу щодо солідарності європейської спільноти з Україною в її запеклій боротьбі з агресором за європейські цінності, незалежність і територіальну цілісність власної держави.

Варто пам'ятати, що жодна програма не допоможе Україні інтегруватися в європейську спільноту, якщо всередині країни не проводитимуться справжні реформи, спрямовані на боротьбу з корупцією, захист прав і свобод українців, на розвиток і підтримку незалежних ЗМІ.

Україна має всі шанси стати провідною країною в Східному партнерстві і, таким чином, закріпити за собою роль регіонального лідера під егідою ЄС. Загалом, Україна розглядає Східне партнерство як рамки для подальшого розвитку відносин з ЄС. На сьогодні не може йтися про окреслення перспектив членства в ЄС для України. Україні ж залишається єдина можливість якомога повніше використати формат Східного партнерства, щоб реалізувати наміри європейської інтеграції, тобто наближення до стандартів ЄС такою мірою, коли можна буде розпочати аргументований діалог про членство України у Європейському Союзі.

Домашнє завдання:

1. Опрацюйте матеріали до уроку 26
2. На основі міні дослідження **складіть таблицю переваг та ризиків щодо вступу України до Європейського Союзу**. Визначте, як це може відобразитися на житті пересічних громадян України.

Виконані завдання надсилайте на електронну пошту

natalia_matvieieva@ukr.net